

האומר פרק שלישי קידושין

סו.

עין משפט
נר מצוה

קא א מיי פט"ו מהל'
אסורי ביאה הל' ז'
טושיע אהי"ע סימן ד'
קב ב ג מיי פרק י"ט
מהל' אסורי ביאה
הלכה די טושיע אהי"ע
סימן ח סעיף ב':
קב ד מיי שם פ"ב הלכה
כ טב לאוין קיד קטו
טושיע שם סימן ד סעיף
ו':
קד ה מיי שם הלכה כה'
סגן שם טושיע שם
סעיף ו':

תום ר"י הזקן
גב' נרשא ממורת. דקהל
גרים לא איקרי קהל
לר' יוסי. מצוי [שני].
שנתגיד אביו ונמצא
שהוא שני. ראשונה.
שנתגידה היא. שלישי.
ומתור לישראל דכתיב
[דברים כג ט] דור שלישי
יבא להם בקהל ה'.

גב' גר שנשא ממורת דיש קידושין ואין עזירה. גר מותר
בממורת לר' יוסי דאמר קהל גרים לא מקרי קהל לקמן
בפרק בתרא (דף עג.) ונתנייה. גבי קידושין ויש עזירה בנתני'
בהדי אלמנה לכו"ג: כל מקום דסיפא. דיש קידושין ויש עזירה

מתני' ר' יהודה היא. הקשה ה"ר יעקב מקובי לר' יהודה נמי
איכא למיפך הרי גר מצריא שנשא ממורת דיש קידושין ואין
עזירה כדאמר לקמן (דף עד:) דמודה הוא בפסולי קהל דהיינו גר
מצרי דמותר בממורת ואפי"ה אמר דהולד הולך אחר הפגום והוי
ממזר ומיתרן ר"י בר אברהם דהגמרא

לא נחית לאקשוי א"כ יש אחד מהם
כשר כגון גר כשר הראוי לנא בקהל
שנשא ממורת דהכי משמע ליה השמא
דיש קידושין ואין עזירה וגר מצרי
שנשא ממורת שניהם פסולים ולכן
לא רצה להקשות מנייה מיהו צמר
הכי פריך ממנלי אף על גב דאינו
כשר לנא בקהל והי"ה דהוה מצי
למיפך ממנלי שנשא ממורת אלא
דפריך ליה שפיר:

ונתנייה. פ"י בסיפא תנא כל
מקום לאתויי ולא פריך
ולתנייה צהדיא כדפריך בסמוך דכיון
דסבר גר אסור בממורת דליקרו
קהל הוי קצת בכלל ממורת ונתניה
לישראל דתני במתניתין ולא כריך
למתנייה במתניתין טפי כולי האי
ומי"מ אילטרין למיתני כל מקום דאי
לאו הכי לא הוה מצי לאתויי (א) (אלא)
ממורת ונתניה לישראל לנד:

והרי ה"ה שנשא בת ישראל והודר
הולך אחר הובר. פירוש
שהוא חלל כמו אביו וא"ת מצי פריך
מה דהבן פסול לאו משום דלאוין
במר הוכר לחודיה אלא משום דנקבה
פגומה שיהא אמו שהוכר פוסלה
בציאתו והוי חללה ויש לומר דע"כ
פסולו של בן לאו משום פסול דנקבה
הוא דהא ישראל שנשא חללה ויכח
שצמו כשרה לכהונה ואף על גב
שאמה פסולה אם כן משמע דלאוין
דוקא במר הוכר לכן פריך שפיר:

הא בני ר' דוסתאי דאמר בנות ישראל ב' וא"ת אמאי לא
משני תנא כל מקום לאתויי כדאמרין על ישראל שנשא
חללה ויש לומר דא"כ מצינו למיפך ונתנייה צהדיא ולא מצי נמי
לשנויי משום דלא מתני לה דהיכי נתנייה כדאמרין בסמוך דהא
ודאי מצי למיתני במתניתין כהנה שנשאת לכהן וללוי ולישראל
ולחלל שהרי לא הוזכרו כשרות לינשא לפסולים:

בנה ש"שיי הוי. פירש בקונטרס ומותר לינשא ישראלית כדכתיב
(דברים כג) דור שלישי יבא להם כדיון דיש קידושין ואין
עזירה לבית אבותם קרינא ציה בישראל והא דקאמר ביצמות (דף
עח.) להם הלך אחר פסולן היינו לענין ישראל שנשא מצריא או
מצרי שנשא ישראלית דיש קידושין ויש עזירה עד ג' דורות הולד
הולך אחר המצרי (ט) דיוולד להם כתיב אחריהם הולכים הולדות אבל
במצרי ומצרי לא מיגמר לן (ט) הא להם מידי דהתם (ט) במצרייהו להם
קרינא ציה הוא מצרי והיא מצריא עכ"ל ודקדק הר"ם דלא תימא
דוקא ישראל שנשא מצריא שייך לומר הלך אחר פסולן לפי שאין
שניהם פסולין אבל בשניהם פסולין לא שייך לומר הלך אחר
פסולן דשניהם פסולים שהרי עמוני ומצריא שניהם פסולים והולכים
אחר הפגום (ט) אלא הדבר תלוי בזה כהנה משני עממים שייך לומר
כן דקרא בשני עממים איירי וקאמר הלך אחר הפסול שצכל עם
ועם אבל כשניהם מעם אחד לא שייך לומר כן:

כל מקום דרישא לאתויי ישראל שנשא חללה ודרבה בר בר חנה
ואיזו זו למעוטי דרבין ורב דימי. פירוש או אז קתני כלומר
אי אחיה כל מקום דרישא לאתויי מילתא דרבה בר בר חנה א"כ
אחיה איזו זו למעוטי דרבין אבל לא דרב דימי משום דהא דרב דימי
לימא כיון דמילתא דרבה בר בר חנה אימא שהרי דברי זה סותרים
את דברי זה דרבה בר בר חנה קאמר מצרי שני שנשא מצריא ראשונה
בנה שלישי ולדברי רב דימי אינו אלא שני ואי לא אחיה כל מקום
דרישא לאתויי מילתא דרבה בר בר חנה משום דלית הילכתא כוותיה
א"כ נוכל לומר דאיזו זו דרישא אחי למעוטי היהיא דרב דימי:
מנא

מיימתין ליה מכל מקום דרישא ואיזו זו למעוטי דרבין לחודא:
כל

למקום כלל משמע לאתויי הך
ללא פריש לה צהדיא: ואיבעית
אימא לעולם רבי יוסי היא. לאמר
גר מותר בממורת ודקשיא לך כלל
היא מתניתין לאו כלל כייל דלמי
תנא צה ואיזו זו היא כהנה ולויה
כו' למימרא דהני הוא דהולד הולך
אחר הוכר אבל יש אחרים אע"פ
דיש קידושין ואין עזירה הולד הולך
אחר הפגום: ואיזו זו וסו לא.
כלומר אס כן דאיזו זו דוקא אבל
מדי אחריה לא איל אחר הוכר
גבי יש קידושין ואין עזירה: והרי
חלל וכו'. ותנן לקמן (דף עז.) צת
חלל זכר פסולה לכהונה אלמא אחר
הוכר הוא ומיקרי חללה: כרבי
דוסתאי ס"ל. לתנא דידן דאמר (סג)
צבות ישראל מקוה טהרה לחללן וצתה
כשרה לכהונה: והרי ישראל שנשא
חללה דיש קידושין ואין עזירה.
ללא אסורה אלא לכהנים והולד
הולך אחר הוכר דתנן לקמן (סג)
צתו כשרה לכהונה ולא אמרינן
חללה היא כפגום שצנתייה: ונתנייה
צהדיא. גבי כהנת ליה ישראלית.
ומשני משום דלא מתני לה אינה
וישניה לו לתנא עם השאר בלשון
קצר דינא ואיזו (ט) כהנת ליה ישראלית
וחללה שנשוא לכהן ללוי וישראל
דמשמע חללה נמי לכהן אין עזירה:
והאימא. יש קידושין ואין עזירה
דהולד הולך אחר הוכר הא דרבה
בר בר חנה: מצרי שני שנתגיד

אביו: מצרי ראשונה. שנתגידה היא: בנה שלישי. ומותר לינשא
ישראלית כדכתיב (דברים כג) דור שלישי יבא להם כדיון דיש קידושין
ואין עזירה לבית אבותם קרינא ציה בישראל. והא דאמרין ביצמות
(דף עח.) להם הלך אחר פסולן היינו לענין ישראל שנשא מצריא או
או מצרי שנשא ישראלית דיש קידושין ויש עזירה עד שלשה דורות
הולד הולך אחר המצרי (ט) דיוולד להם כתיב אחריהם הולכים הולדות
אבל לענין מצרי ומצריא לא מגמר לן הא לאו להם מידי דהא במצרייהו
להם קרינא ציה (ט) והוא מצרי והיא מצריא: ולרב דימי. לאמר
ביצמות בפרק הערל (דף עח.) דשני הוא וילף לה מאשר יולדו
הכתוב תלאו צלדיה למימרא דבמר אימיה שדינן ליה מדלא כתיב
אשר יולדו: והאימא. גבי יש קידושין ואין עזירה הולד הולך אחר
הפגום הא דבי אחא רבין וכו' באומות הלך אחר הוכר איש ואשה
הצאים משני אומות [כדלקמן] (ט) נפגייירו. דיש קידושין ואין עזירה:
הולד הולך אחר הפגום. כדלקמן בשמעתי ומתניתין מני הולד הולך
אחר הוכר: פנא איזו זו. דרישא למעוטי ולאשמועינן דמתני' לא
כללל כיי. ומרישא דמילתיה דרבין ליכא לאקשוי למימר ונתנייה
במתניתין גבי הולד הולך אחר הוכר דמתניתין ביש קידושין מייירי
והני דלא נתגייירו אין כאן קידושין: האי מאי. אסוגיא דשמעתי
פריך דשנינו לעיל ואי צעית אימא רבי יוסי היא אי אמרת
שבגמא רבי יהודה היא דאמר גר אסור בממורת לפיכך בנו הולך
אחר הפגום כדיון כל מקום שיש קידושין ויש עזירה איכא לתרוצי
כל מקום דמתניתין לאתויי מצי ואיזו זו למעוטי מצי כל מקום
דרישא לאתויי ישראל שנשא חללה דצמו כשרה דהולד הולך אחר
הוכר: ודרבה בר בר חנה. מצרי שני שנשא מצריא ראשונה
דיש קידושין ואין עזירה לפיכך הולד שלישי: ואיזו זו למעוטי
דרב דימי ודרבין. כלומר ואיזו זו דרישא דמשמע אבל בעלמא
לא איל אחר הוכר אי ס"ל כרב דימי דאף מצרי שני שנשא
מצריא ראשונה בנה שני אשמועינן איזו זו דמתניתין למעוטי
הא דלא איל צתו זכר וכל מקום דרישא לא תימא אלא ישראל
שנשא חללה וכדכתיב (ט) דאמר נתגייירו הלך אחר הפגום ולא איל
אחר זכר ואף על גב דאין עזירה ואי ס"ל כרבה בר בר חנה

(א) ונתנייה והולד. וכן
במתן העמוד בכל מקום
שפנייה הולד כתיב
והולד (ב) [לקמן עב:]
ע"פ אמנם בחוספתא
פ"ה א"ה א"ה א"ה א"ה
גר מותר בממורת והולד
ממזר דברי רבי יוסי
ועינין הוא כתיב ועי
מהרש"ה ולפניו הוה ע"פ
המהרש"ה (א) [לקמן עב:]
חוספתא ס"ג (ד) [לעיל
סד. לקמן עד: ע"ה.]
(ה) יצמות ע"ה. (ו) [ס"ג:]
(ז) [בכתיב "הולד הולך
אחר"] (ח) [גד"ל ואיזו
זו כהנת] (ט) [ג"ל דיוולד
לכהן כתיב ויהי כפסוק
דכריס (ס) ויצמות (סג)]
(י) [ג"ל הוא. ש"ש.]
(יא) [ע"ה.] (ב) [ג"ל
ודכריס. ש"ש.] (ג) [א"ה
לימא דכריס. ונוסף
ע"פ מהרש"ה. ומתקן
המהרש"ה. ולמהרש"ה ג"ל
לאתויי ממורת. ש"ש.]
(ד) [כדלקמן ע"ה.] (ה)
(ו) [בדפוס דיוולד.
וכ"ל.] (ז) [גד"ל הוא.
וכ"ל.] (ח) [בדפוס דהא.
וכ"ל.] (ט) [כדלקמן
בערש"ה.] (י) [במות ע"ה.]
בעמוד ב'.

מוסף רש"י

גר שנשא ממורת הולד
ממזר. דכתיב לו הך אחר
פסולו [לקמן ע"ה.] דאמר
גר לא ישא ממורת.
קסבר דקהל גרים איקרי
קהל (סג.) באומות
הלך אחר הוכר. שבע
אומות לענין לא תמה
כל שמה. הך אחר
הוכר. נתגייירו הלך
אחר הפגום שבשניהם.
לענין יוספן. [במות ע"ה.]

מוסף תוספות

א. מצרי שני או גר עמוני
דמורה דלא איקרו קהל.
מוס' הלא"ש.